

Vergaderjaar 2021–2022

36 143

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2022 (Tweede incidentele suppletoire begroting)

36 144

Wijziging van de begrotingsstaat van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (K) voor het jaar 2022 (Tweede incidentele suppletoire begroting)

A¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 juni 2022

Het kabinet investeert aanzienlijk in Defensie: de Defensiebegroting groeit vanaf 2026 structureel met 5 miljard euro. In de op 1 juni gepresenteerde Defensienota lichten de Staatssecretaris en ik toe hoe Defensie invulling geeft aan deze extra investeringen.

Recent heb ik de tweede incidentele suppletoire begrotingen aangeboden aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.² Met deze tweede incidentele suppletoire begrotingen ben ik in staat om twee investeringsprojecten, die ik heb aangekondigd in de Defensienota, deze zomer op te starten. Het betreft concreet de bestelling van zes F-35 toestellen en vier toestellen MQ-9. Ten tijde van het opstellen van de eerste suppletoire begroting was nog niet duidelijk dat het Amerikaanse JSF Program Office (JPO) al in de zomer 2022 een definitief akkoord wilde hebben om de zes te bestellen F-35 toestellen mee te kunnen laten lopen in de productieserie LOT 17. Hiervoor moet de eerste suppletoire begroting worden gewijzigd en de ruimte uit het aanvullende 2-mld pakket eerder beschikbaar worden gesteld. Voor de uitbreiding van de MQ-9 vliegtuigen is ook een versnelling nodig uit de ruimte uit het aanvullende 2-mld pakket. De productielijn van de configuratie van de MQ-9 (Type A) die Nederland in gebruik heeft loopt namelijk op zijn eind en ook het contract via *Foreign Military Sales* eindigt, waardoor bestelling voor 31 augustus noodzakelijk is. Er kan derhalve niet worden gewacht op parlementaire goedkeuring en wijziging van de reeds ingediende eerste suppletoire begroting en de ontwerpbegroting 2023, temeer omdat Defensie wil voorkomen dat de voor Nederland optimale productieseries voor deze capaciteiten misgelopen worden. Met deze incidentele suppletoire begrotingen worden de verplichtingenbudgetten in het juiste

¹ De letter A heeft alleen betrekking op 36 143.

² Onze referentie: BS2022014960

ritme gezet zodat voldoende verplichtingenruimte beschikbaar is om tijdig juridische toezeggingen te kunnen doen en contracten te kunnen tekenen. Met deze versnellingen geef ik tevens invulling aan de motie van het lid Sjoerdsma c.s.³

Bestelling zes F-35 toestellen

In de Defensienota is de vervolmaking van het derde squadron F-35 aangekondigd. Om het derde squadron te vervolmaken wordt geïnvesteerd in nog zes F-35 toestellen, inclusief de aanschaf van additionele, initieel benodigde reservedelen, speciale gereedschappen, meet- en testapparatuur en vliegtuig gebonden apparatuur.

In de geest van de motie van het lid Valstar c.s. van 10 mei jl. wil Defensie, in het licht van de huidige veiligheidssituatie, versneld nieuw materieel aanschaffen en onderhoudsachterstanden wegwerken.⁴

Nederland heeft tot uiterlijk medio juli aanstaande de mogelijkheid om bij het Amerikaanse JSF Program Office (JPO) zes F-35 toestellen te bestellen in de productieserie LOT 17, waarbij levering is voorzien in 2025. Als de toestellen later worden besteld, ontstaat een gat in het leveringsschema van de toestellen, waardoor de completering van het derde squadron en de operationele voordelen die dit oplevert minimaal met twee jaar vertraagt.

Ik acht deze vertraging onwenselijk en ben daarom voornemens de bestelling van de zes extra toestellen richting het JPO definitief te maken.

Bestelling vier MQ-9 vliegtuigen

Met de uitbreiding van vier MQ-9 vliegtuigen naar acht toestellen wordt de capaciteit verdubbeld ten opzichte van de initiële behoefte, zoals vermeld in de A-brief van het project Medium Altitude Long Endurance Unmanned Aerial Vehicle (MALE UAV).⁵

Nederland zal tijdig tot aanschaf van deze toestellen moeten overgaan. De productielijn van de configuratie van de MQ-9 (Type A) die Nederland in gebruik heeft loopt op zijn eind en ook het contract via *Foreign Military Sales* eindigt. Daarna produceert de fabrikant een andere configuratie van dit toestel. Verwerving van MQ-9 vliegtuigen met een afwijkende configuratie heeft negatieve gevolgen voor de implementatie in de huidige concepten voor operatie en instandhouding. Nederland heeft tot uiterlijk 31 augustus aanstaande de mogelijkheid om bij het Amerikaanse MQ-9 Program Office vier MQ-9 toestellen te bestellen met dezelfde configuratie, waarbij levering is voorzien in 2025. De huidige configuratie kan binnen de bestaande contracten ten minste een jaar eerder en tegen gunstiger financiële voorwaarden worden geleverd en biedt naar verwachting de meeste operationele voordelen.

Ik acht vertraging van de verwerving van de additionele vier MQ-9 vliegtuigen derhalve onwenselijk en ben daarom voornemens de bestelling van de vier extra toestellen definitief te maken.

Ik heb de voorzitter van de Tweede Kamer in overweging gegeven om de besluitvorming over deze tweede incidentele supplettoire begrotingen voor het zomerreces af te ronden zodat deze versnellingen kunnen

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 36 045, nr. 4

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 925 X, nr. 70

⁵ Kamerstuk 30 80 nr. 10, van 14 december 2011

worden ingezet. Met deze brief geef ik ook uw Kamer in overweging om de besluitvorming voor het zomerreces af te ronden. Ik breng graag de noodzaak van deze investeringen en de daarbij horende budgetten onder uw aandacht en verwijst naar de memorie van toelichting van beide incidentele suppletoire begrotingen.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren